

HANZE-visitaties GGF aan stRaten-generaal & BorgerhouDt van mensen & GOM

1. Gewestelijke Ontwikkelings Maatschappij W-Vl. 12 mei 2004

waarbij 3 GGF-heren 3 GOM-heren interactief en gemoedelijk verkennend ontmoeten

- Er vindt een wederzijdse uitwisseling van documenten en projecten plaats en de historiek van de GOM-milieuwerking wordt geschetst. Zij hebben al van in de jaren '70 een milieu-afdeling en waren eigenlijk pioniers rond milieu-advies en -begeleiding van bedrijven in al z'n aspecten. Gestart met de organisatie van dienstverlening rond waterzuivering werd vanaf 1981 na publicatie van het afvalstoffendecreet ook veel aandacht besteed aan advies rond afval. Vanaf 1991 werden de milieucellen officieel in alle GOM's operationeel met als doel de bedrijven te informeren en te begeleiden (eerstelijnsadvies) rond de Vlarem-wetgeving, de milieuwetgeving, milieusubsidies en tevens terugkoppeling te geven naar de overheid omtrent de knelpunten die bedrijven ondervinden met de toepassing van de milieureglementering. De GOM is mede-oprichter van het VCM (Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking) en coördineert het secretariaat van het VCM. Zij werken ook rond zuinig en rationeel energie- en watergebruik. Naast de eerstelijnsstaak probeert de milieuafdeling via demonstratieprojecten de bedrijven te stimuleren tot een pro-actief milieubeleid. Er lopen projecten rond alternatieve waterbevoorrading (waterspaarbekkens in Ardooie bvb.) en rond invoering van milieuzorg. Ook zijn er projecten rond afvalmissie-preventie & eco-efficiëntie en rond milieusamenwerking tussen bedrijven op bedrijventerreinen (milieuclusters en parkmanagement). De GOM begeleidt interbedrijven milieu-clubs die willen leren van elkaar (oa. rondrit naar mekaars bedrijven om goede projecten te bekijken) door ervaringsuitwisseling. Als Groene Gordel Front hebben wij ook een club : het Hanzestadnetwerk als Club van Brugge en onze democratische basisintuïtie sluit aan bij de intervisie van de bedrijven : er is **een dwingende nood aan rondetafels** waar de diverse sectoren van de samenleving elkaar ontmoeten buiten de conflict-zone.
- De GOM werkt met het **West-Vlaams MILIEUCHARTER** (online op www.gomwvl.be onder item milieu) (voortzetting van de Charter 99 Milieuverklaring uit 1993) en stimuleert hiermee nieuwe projecten die een stukje voor zijn op de huidige milieuwetgeving. Vaak komen bedrijven op een negatieve manier in beeld door milieuschandalen terwijl er ook vaak pro-actief veel nuttig werk wordt geleverd rond bedrijven en milieuwetgeving dat niet in the picture komt !
- De grote principes van de GOM zijn : voldoen aan de milieu-wetgeving * meten is weten * streven naar continue verbetering met een pro-actieve en bron-gerichte aanpak * milieuzorg is teamwerk van **Top bedrijf en Vloer bedrijf** die met elkaar in levende communicatie zijn opdat economie & ecologie een win-win-situatie zou worden.
- De inplanting van bedrijven en kantoorachtigen is ook een zaak van mobiliteit. Op dit moment moet de betrachting zijn dat het openbaar vervoer de rol van de individuele wagen overneemt ! In de jaren '70 was de filosofie vooral dat de bedrijven een hoge autobereikbaarheid dienden te hebben. **Helaas of niet helaas; maar deze auto-mentaliteit speelt nog grotendeels mee in de grote overheidsprojecten.** Terwijl de inbreidende

filosofie van het GGF is “Stop de stad, stop de auto in trein, bus of tram” is de overheid naarstig op zoek naar een auto-locatie bij het hoofdwegennet voor zijn hoogwaardige diensten en niet-loketgebonden kantoorachtigen (op dit moment rest ons volgens sommigen enkel nog de Chartreuse; maar hierrond is een groot conflict met de voltallige Milieu- en Natuurbeweging). De GOM ervaart het economische Hanzestadproject (en de XII werken) als een zinvolle denkoefening (stationsomgeving is voor andere bedrijvigheid : zoals administraties, loketgebonden kantoren,...); maar niet als het antwoord op de overheidsvraag naar een auto-locatie voor de beoogde activiteiten (geen verlies-tijd in files voor snelle managers-verplaatsingen). Het GGF vraagt zich af of we de oude visie (die overal verkeerd afloopt) nu ook nog eens in de ongeschonden Zuidelijke Brugse Groene Gordel moeten herhalen ??? Ook wij vinden tewerkstelling belangrijk maar niet ten koste van Ruimtelijke Wanordering ! Op de Stedenbouwkundige begeleidingscommissie hoorde het GGF een afkeuring voor het niet-duurzame Chartreuseproject door planoloog Charles Vermeersch (die vond dat we nog meer op tafel moesten springen zoals zij het deden in de jaren '70). De GOM stelt met pijn vast dat er al bedrijven weggetrokken zijn en dat er nog zullen volgen door de **Headquarters-impasse** die nu al van 1988 de geesten in Brugge verdeelt. De GOM vindt dat het GGF vanuit puur natuur-standpunt natuurlijk gelijk heeft (en daarin gesteund wordt door grote geesten als Kuijken en wetenschappelijk werk oa. Thesis De Raes); maar de economie wil ook wat !!! We willen hoogwaardige activiteiten terug krijgen voor en in Brugge. Tenzij men opnieuw Bruges, la morte wil ??? Het GGF stelt dat er toch meer moet zijn dan de Chartreuse ; waarom niet samen dromen voor de achterhaven als de Brugse Docklands of een economische groeipool rond het Sint-Pietersstation ??? Zo kunnen we en Natuurpatrimonium bewaren en ons toch samen rond een economisch project scharen. Pro-actief de toekomst plannen is geen goede zaak indien het een clash is tussen overheid en haar burgers. En zo lijkt het er stilaan op in Brugge...De GOM blijft echter hameren op de vereisten voor de beoogde hoogwaardige activiteiten: een aantrekkelijke omgeving en een goede auto-bereikbaarheid.

- Het Groene Gordel Front meldt op **veel geheime kamers en weinig transparantie** gestoten te zijn in zijn queeste voor duurzame stadsplanning. Participatie en co-productie dient men oprecht in te schrijven in het planningsproces vanaf het begin. De betrokken burgers slikken niet langer alles ! Duurzame Ontwikkeling heeft 4 poten; naast economie, ecologie, mensen is er ook participatie ! Waarop wacht men eigenlijk in Brugge ? Ondertussen groeit het Groene Gordel Front als beschermende cirkel rond Lappersfort en Chartreuse verder tot 103 kleine en grote verenigingen en een indrukwekkend beschermcomité. **Er is een sterke onderstroom in de samenleving vanuit de Milieu- en Natuurbeweging die pro-actief duurzame stadsplanning aankaart.** Wij zijn geen zuur blok; maar bieden duurzame alternatieven en een eerlijke uitgestoken hand aan. Ruimtelijke planners klagen bij ons aan dat zij maar in één richting mogen marcheren van de politieke machthebbers en dat dat vloekt met hun discipline en beroepsfierheid van planologen.
- Het GGF vindt de ruimtevraag van de regioburgemeesters sterk overdreven; maar de GOM kaart aan dat voor duurzame bedrijventerreinen een grote reserve nodig is (wij hebben die hier niet; in Nederland wel). Het probleem in Vlaanderen is een tekort aan terreinen ! En wat allemaal te doen nu er zoveel terreinen vrijkomen (na compensatie) in Zeebrugge ??? Moet men ook eens niet-havengebonden durven denken, aldus GGF ! De GOM stelt echter dat een haven voor havenactiviteiten dient voorbehouden. De uitdaging voor de toekomst is de recyclage van oude industrieterreinen ! Waarop wacht men om te investeren ??? Met de verschuivingen in de dienstensector naar dematerialisering en meer

doen met minder moet compacter inbreidend ruimtegebruik toch haalbaar zijn ? Men kan ook in de hoogte en de diepte werken. Het Groene Gordel Front heeft dit eerder in ‘het Chartreuse-memorandum’ en ‘het Groene Gordel Charter’ reeds aangekaart bij de diverse overheden. De GOM is een beetje akkoord, maar merkt op dat achteraf terreinen herontwikkelen en verduurzamen veel meer geld kost ! Op de nieuwe terreinen die de GOM en anderen nu ontwikkelen zijn er milieucusters & park-management die er voor zorgen dat sanering nooit nodig is omdat men nu denkt in cyclussen van continue recyclage. Al vindt het Groene Gordel Front wel dat men nu nog te veel redeneert in de stijl van “terreinen” (voor bedrijven en kantoorachtigen) als wegwerpproducten. **Een mentaliteitswijziging in de hoofden van de politiekers dient zich aan !!**

- De GOM betreurt dat er veel begripsverwarring is rond de hoofdkwartierenzone en dat dat helemaal geen industrieterrein is in de klassieke betekenis van het woord. De GOM spreekt over een zone voor “hoogwaardige diensten”; het voorontwerp van gewestelijk RUP spreekt over “kantoorachtigen”. Hoe dan ook: het moet gaan om architecturaal hoogstaande projecten in een aantrekkelijke groene omgeving. Voor het GGF gaat het over onderbouw en bovenbouw van de economie; maar in alle geval is het GGF bereid om niet langer over “industrieterrein” te spreken maar over “hoogwaardige diensten” of “kantoorachtigen”.
- In een sfeer van positief denken (en met lekkere GOM-koffie en onder de indruk van het nuttige GOM-werk) wordt samen vastgesteld dat discussies en debatten zinvol zijn. De hoop leeft dat in het nieuwe technologietijdperk de auto-visie niet meer het politieke primaat wordt van de ruimtelijke planning. **Misschien wordt ooit de GOM de HOM, de Hanze Ontwikkelings Maatschappij.** In alle geval heeft het Groene Gordel Front – als paard van Troje – alles gedaan wat mogelijk was om de geesten van de lokale actoren en politici te verduurzamen. In alle geval komt het Groene Gordel Front nog graag eens terug naar de mensen van de GOM.

2. stRaten-generaal & BorgerhouDt van mensen 19 mei 2004

- BorgerhouDt van mensen is in 1999 ontstaan en wou **op een positieve manier communiceren over Borgerhout**. Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen in 2000 bestond er schrik voor de negatieve verzuring door het Vlaams Blok. Er was bezorgdheid over de beeldvorming over Borgerhout. Men maakte ook een genuanceerd rapport; maar dit kreeg geen politieke reactie (er is geen wijkoverleg en ook geen echte officiële politieke agenda) en dus zonder gevolg. Men is dan maar een affiche-campagne gestart en ondertussen heeft men een grote naam-bekendheid. Nu trekt men rond met shows waarin concrete info/problematieken (zure) gecombineerd worden met entertainment (zoete). Hun laatste project is ondertussen heel concreet en gaat over het Ringpark De Knoop (zie andere 2 bijlages) (waar het GGF van het concrete naar het algemene gaat; gaan zij van het algemene naar het concrete). Het concrete project is er gekomen uit bezorgdheid voor de concrete inrichting van de lokale leefkwaliteit. In de grote Antwerpse projecten ‘Werf van de Eeuw’ en andere goede projecten zit wel een positieve toon en een elan; maar Borgerhout/Deurne viel er als plek telkens tussenuit. Dus maakten ze zelf een project en dienden het in bij de debatten over het voorontwerp Ruimtelijk Structuurplan dat nu door het stadsbestuur gefinaliseerd wordt. Het wordt wellicht als lichtend idee rond dubbel ruimte- en medegebruik (een overkapping over de ring en daarboven een stadspark) overgenomen in het officiële discours. Het kwam goed in de pers en werd in een lange en een korte nota toegelicht. Het werd bij de gouverneur,

de districtsraad en op een info-avond op het publieke forum gebracht. Er is communicatie met deskundigen en proffen en het bevrucht de ideeën van de stedenbouwkundigen en de bottom up politici ! Men doet **aan ‘mental mapping’** en nestelt zich in de hoofden en de verbeelding van iedereen (en in RSV!). Het is gemeengoed aan het worden en leidt al een eigen leven in het SP.a-programma en in verkiezingspamfletten van CD&V + Groen! In tegenstelling met Brugge is hun plan geen bedreiging omdat het niet in de plaats komt van officiële overheidsplannen.

- De stRaten-generaal strategie is er één van samenkomen en leren van elkaar. Een stRaten-generaal volksparlement die stem geeft aan principes en de kleinere zusjes en broertjes uit het nieuwe niet-verzuilde middenveld & de wijkactiegroepen mee optrekken in het kielzog van de dynamiek die door bijeenkomsten wordt gecreëerd. Men wil vooral een idee representeren en niet zozeer een aantal ! **Een forum creëren dat een duurzaam & dierbaar mens-en wereldbeeld representeert. Al zijn we de laatste der Mohicanen...** Ook doen ze visitaties met hun ideeën naar plaatsen waar hun input kan doorsijpelen naar spreken & handelen ! “Wij zijn geen politieke partij en staan niet voor een eigenbelang !” Ook daarom is solidariteit en verbinding tussen actiegroepen en -netwerken met dezelfde bezieling broodnodig. Wij versterken de goede wil in de administratie met goede contacten. Als burgers & burgeressen moet je soms alle registers optrekken en met een multiculturaliteit aan stemmen. Van deur tot deur gaand als **kasseileggers voor een nieuwe wereld...** Eerstvolgend treffen in de herfst –na dewinter of discontent – rond een nieuwe totaal-effecten-rapportage die en het sociale (SER) en het milieu (MER) en de duurzaamheidstoets (ASSIPAC) pro-actief en wetenschappelijk in kaart brengt.
- Het Groene Gordel Front inspireert zich op **de paard van Troje-filosofie** (‘Een symbolische ludieke actie is eigenlijk een paard van Troje, dat de informatie op een zachte wijze moet binnenbrengen. En uit de buik van het Trojaanse Paard kropen strijders die Troje innamen. Een symbolische actie moet dus ook een werkelijke actie in zich dragen of veroorzaken...’ aldus Jan Hertoghs in “de jaren zeventig, van groen naar groenen” Uitgeverij Stil Leven nov. 1980) van de milieubeweging van de jaren 70 en op het **anarchistische credo ‘reclaim the streets & solidarity’ van de ik-zie-je graag-activisten (neem terug in bezit wat van jou & het algemeen belang is; herover de publieke ruimte met een positief en duurzaam liefdevol alternatief)**. Het Groene Gordel Front & het Hanzestadnetwerk zijn twee verschijningsvormen van hetzelfde : het neen aan het niet-duurzame en het ja aan het duurzame. De voorkant en de achterkant van een muntstuk. En bewogen door dezelfde mensen die de motor zijn. De verbondenheid blijft met **de Lappersforters (de broertjes en de zusjes van Pipi Langkous)** die de bal aan het rollen brachten. Mooi hoe een anarchistische bezetting uitmondt in een Hanzestadproject van burgers en burgeressen op zoek naar **Hanzetopia**.
- De mensen van stRaten-generaal en BorgerhouDt van mensen ervaren de strijd voor de Brugse Groene Gordel als een **uitputtingsslag** van krachten en tegenkrachten en weer tegenkrachten. Stop deze energieverspilling en denk na !!! **Maar hou in alle geval de voordegekhoudery (waarmee het systeem zich handhaaft) in de kijker !** Om de 15 jaar komen dezelfde oude overheidstechnieken weer naar boven. Alle rationaliteit was weg in Brugge...maar het Hanzestadproject bracht die weer naar boven met een schitterend document en een filosofie waar zelfs Moenaert niet tegen kan zijn. Op dit moment komt **de burgemeester van Brugge overal te lande over als een onredelijke niet-partner van zijn burgers en burgeressen**.